

Posudek oponenta bakalářské diplomové práce

Jaroslavy Laury Stárkové

Co to znamená být vitariánem

FHS UK říjen 2007

Práce nás přivádí do neobvyklého života lidí, kteří se rozhodli žít se pouze syrovou a bezmasou stravou, a proto také se označili speciálním názvem - vitariáni.

Autorka seznamuje s prostředím, v kterém, jak píše v úvodu, sama našla své místo, když hledala způsob jak se zbavit alergií či dalších zdravotních neduhů.

Práce je poměrně krátká, stručná, až jednoduchá, ale po formální stránce obsahuje vše nezbytné: zpracování teoretického základu, stanovení výzkumného cíle, metodiky, provedení výzkumu, zhodnocení výzkumu, seznam literatury. Jsou přidány i doslovně přepsané rozhovory s respondenty.

Hned zkraje, v úvodních odstavcích této diplomní práce, když se autorka po formalitách v úvodu dostává k věci, je patrné, že zcela schází zasazení jevu v širších souvislostí a do odborného kontextu, a této konfrontaci se vyhýbá důsledně až do konce. V důsledku toho většina sdělení nemá relevantní hodnotu. Například není možné říct (i přesto, že je to tvrzení odkázané na citovanou literaturu), že trávení syrové stravy je energeticky méně náročné než trávení stravy vařené, aniž byl proveden rozbor odborné literatury říkající něco jiného. Nepochybně je dost literatury, která říká, že lidé připravují jídlo vařené právě proto, aby trávení bylo úspornější. Stejně tak ke tvrzení, že konzumace bílkovin zdraví poškozuje, existuje mnoho dobře doložených a ověřených teorií s opačným pohledem na věc. Není možné napsat, že tímto způsobem lze vyléčit většinu nemocí, bez dalšího rozvedení. Není možné napsat, že lidské zuby jsou určeny k drcení a žvýkání, a ne trhání. Dále není možné zavrhnout vařenou stravu na základě výzkumu v krmení koček vařenou stravou, srovnání je dost hrubé. V teoretickém úvodu práce jakékoliv porovnání s poznatky z oblasti například lékařství, dietologie, antropologie nebo sociologie schází. Z toho důvodu je nutné charakter práce označit za značně tendenční, některé pasáže nemají daleko k reklamám, které nás každodenně iritují, a bráníme se jejich samoučelné snaze získat příznivce nebo zákazníka (jak je to např. na str. 13-14, str. 26 ad.).

V sondě, kterou studentka provedla s osmi respondenty-vitariány (možná jen se šesti, podle toho, že je zaznamenáno jen šest rozhovorů), se zaměřila na zjištění tělesných, společenských a osobních-duchovních souvislostí, vzniklých touto výraznou změnou životosprávy. Autorka říká, že metoda zkoumání spočívá v sémiotické fenomenologii, a odkazuje na práci americké autorky Ai Zhang, ze které vycházela. Slova v tomto případě jsou silnější, než výsledek. Položením patnácti otázek získala záznam rozhovorů s vcelku sympatickými lidmi, ale o hlubším prozkoumání fenoménu vitariánství příliš nepřesvědčují. O fenomenologickém zkoumání se zde nedá mluvit.

Stručně řečeno, na otázku jestli zařazují do svého života půsty, zhodnocení s nepatrným nadsazením zní, že tři respondenti půsty zařazují, a tři nezařazují.

Pro celkovou jednoduchost a zároveň jistou nabubřelost zaznívající např. v nadpisech, pod nimiž v odstavci je několik nezajímavých vět (např. str. 8: Z nadpisu *Hodnocení zdrojů a diskuse s literaturou* čtenář očekává polemiku s autory studovaných knih, obsahem je však vyjmenování použité literatury a 15 řádků vcelku o ničem), navrhuji práci ohodnotit 20 body a známkou tři.

Eliška Pincová